

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 18.06.77 (P. 199001)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 02.01.79

Opis patentowy opublikowano: 30.03.1982

Int. Cl.⁸
C08G 2/10

CZYTELNIA

Urząd Patentowy
Polski

Twórcy wynalazku: Mirosław Gibas, Jan Łukaszczyk, Jadwiga Dudek,
Zbigniew Jedliński

Uprawniony z patentu: Politechnika Śląska, Gliwice (Polska)

Sposób polimeryzacji trioksanu i kopolimeryzacji trioksanu z dioksolanem

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób polimeryzacji i kopolimeryzacji trioksanu w obecności nowego rodzaju katalizatorów.

Znany jest sposób polimeryzacji i kopolimeryzacji trioksanu polegający na prowadzeniu polimeryzacji oczyszczonego monomeru przy użyciu jako katalizatora kwasów Lewisa takich jak BF_3 , SnCl_4 , AlCl_3 i innych; soli karbonyowych typu Ph_3C^+ , A^- , gdzie A^- jest anionem nieorganycznym; soli oksoniowych, soli aryldwuazoniowych i nadchloranów.

Wadą wymienionych sposobów i systemów katalitycznych jest trudność syntezy a także nietrwałość stosowanych dotąd powszechnie układów katalitycznych bądź też trudna kontrola szybkości przebiegu procesu polimeryzacji.

Sposób polimeryzacji i kopolimeryzacji trioksanu według wynalazku polega na tym, że prowadzi się polimeryzację oczyszczonego monomeru tzn. trioksanu lub trioksanu z dodatkiem dioksolanu jako komonomeru przy użyciu jako katalizatora soli 1,3-dioksolan-2-yliowych, a korzystanie izomerycznych cis i trans 2,4,5-trójpodstawionych soli 1,3-dioksolan-2-yliowych, przy czym w położeniu 4,5 w pierścieniu są podstawniki metylowe, a w położeniu 2 grupy: fenyłowa, styryłowa lub alkilowa.

Zaletą sposobu prowadzenia polimeryzacji i kopolimeryzacji trioksanu według wynalazku jest du-

2

ża trwałość stosowanych katalizatorów, pozwalająca na przechowywanie i używanie ich bez konieczności stosowania specjalnych środków zabezpieczenia ich przed wilgocią, a także możliwość kontroli procesu przez wykorzystanie wpływu na szybkość reakcji zarówno rodzaju podstawników kationu karbonyowego jak i jego struktury geometrycznej.

Sposób według wynalazku ilustrują przykłady.

10   **Przykład I.** Do reaktora z mieszałem wprowadzono w przeciwniebieżnym strumieniu suchego azotu roztwory oczyszczonego monomeru, czyli trioksanu z dodatkiem 25% molowych dioksolanu jako komonomeru i sześciochloroantymonianu cis-2-izopropyl-
15   4,5-dwuetylo-1,3-dioksolan-2-yliwego jako katalizatora w CH_2Cl_2 w takiej proporcji, że łączne stężenie początkowe obu monomerów wynosiło 4 mol/l a katalizatora 10^{-2} mol/l. Stopień konwersji po 1
20   godzinie w temperaturze pokojowej wynosił około 50%.

25   **Przykład II.** Do reaktora przez kran trójdrożny wprowadzono w przeciwniebieżnym strumieniu suchego azotu roztwory oczyszczonego trioksanu i sześciochloroantymonianu trans-2-fenyl-4,5-dwuetylo-1,3-dioksolan-2-yliwego w CH_2Cl_2 w takiej proporcji, że początkowe stężenie monomeru wynosiło 4 mol/l, a katalizatora 10^{-2} mol/l.

3

Zastrzenia patentowe

1. Sposób polimeryzacji trioksanu i kopolimeryzacji trioksanu z dioksolanem przez polimeryzację oczyszczonych monomerów w obecności katalizatora, **znamienny tym**, że jako katalizator stosuje się sole 1,3-dioksolan-2-ylowe.

4

2. Sposób według zastrz. 1, **znamienny tym**, że jako katalizator stosuje się izomeryczne 2,4,5-trójk-

5 podstawione sole cis i trans 1,3-dioksolan-2-ylowe.